

اعزام زیردریایی مجهز به موشک کروز آمریکا برای تقویت بازدارندگی علیه ایران

به قلم فرزین ندیمی (/fa/experts/frzyn-ndymy/)

۲۲ آوریل ۲۰۲۳

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/us-deploys-cruise-missile-submarine-strengthen-deterrence-against-iran
العربية (/policy-analysis/alwlayat-almthdt-tnsr-ghwast-mzwdt-bswarykh-krwz-ltzyz-alrd-dd-ayran/))

درباره نویسنده

فرزین ندیمی (/fa/experts/frzyn-ndymy/)

او پیش از این برای موسسه واشنگتن در باره استراتژی تهران در باره استفاده از جنگ افزارهای دریایی ایران در جنگ نامتقارن نوشته است

تحلیل کوتاه

آمریکا در میانه تنش‌های فزاینده با تهران و نیروهای نیابتی‌اش با اعزام علنی یکی از محدود زیردریایی‌های مجهز به موشک هدایت‌شونده خود به منطقه به ایران پیام می‌دهد

معمولا اعزام زیردریایی‌های آمریکا از پیش اعلام نمی‌شود به خصوص وقتی این شناورها در حال ورود به یک منطقه عملیاتی بالقوه خطرناک باشند که ممکن است نیازمند استفاده از رادارگریزی باشد که مزیت اصلی عملیاتی آن‌هاست. با این حال زیردریایی‌هایی که به طور متعارف مسلح به موشک‌های هدایت‌شونده باشند استثنا هستند و حضور آن‌ها گهگاه برای نمایش قدرت بازدارندگی علنی می‌شود. این بار نیز وقتی مرکز فرماندهی نیروهای دریایی آمریکا در ۸ آوریل اعلام کرد که یو اس اس فلوریدا (اس اس جی ان-۷۲۸) به خاورمیانه اعزام شده تا «به تضمین امنیت و ثبات دریایی منطقه کمک کند» گویا هدف اصلی همین بوده است. فلوریدا یکی از تنها چهار زیردریایی نیروهای ویژه/مجهز به موشک هدایت‌شونده در خدمت نیروی دریایی آمریکا است شناورهایی که معمولا مأموریت‌های مخفی دارای مهم‌ترین اولویت به آن‌ها محول می‌شود.

افزایش زدوخوردهای آمریکا-ایران-اسرائیل

در ۲۳ مارس یک پایگاه خط مقدم نزدیک حسکه سوریه که نیروهای آمریکایی آنجا مستقر هستند هدف حمله یک پهپاد انفجاری قرار گرفت که از سوی شبه‌نظامیان شیعه عراقی وابسته به سپاه پاسداران ایران شلیک شده بود. در میان تلفات حمله یک پیمانکار آمریکایی هم کشته شد پیامدی که از خطوط قرمز واشنگتن عبور کرد و باعث چندین حمله آمریکا به داخل سوریه شد اما این حملات فقط تا حدی توانست جلوی ایران و نیروهای نیابتی‌اش را بگیرد چون خیلی زود رگباری از موشک‌ها به یک مجتمع آمریکایی دیگر در سوریه شلیک شد که موجب نگرانی از تشدید تنش‌ها شد.

این زدوخوردها همزمان شد با مجموعه‌ای از حملات هوایی دقیق و دورایستا از سوی اسرائیل علیه اهداف سپاه و حزب‌الله در سوریه که

از ۳۰ مارس آغاز شد. مرگ (-iran-israel-clashes-syria-could-spill-<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>)

دو (iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf-<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>)

افسیر (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>)

(iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf-<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>) سپاه

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iran-israel-clashes-syria-could-spill-gulf>) و اعضای عملیاتی دیگر تهران را برانگیخت تا وعده انتقام بدهد در ۲ آوریل یک پهپاد که گویا ساخت ایران بود سعی کرد از سوریه به شمال اسرائیل نفوذ کند ولی سرنگون شد روز بعد اسرائیل یک پهپاد شهاب متعلق به حماس را هنگام ورود از باریکه غزه به آن کشور ردیابی و منهدم کرد

همزمان تشدید تنش در کرانه باختری منجر به حملات راکتی علیه اسرائیل شد که برخی از آن‌ها از سوی

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>) حناچ

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>) های

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>

فلسطینی (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>) (israel)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>) در

جنوب (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

لبنان (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-social-media-reactions-rocket-strikes-israel>) و بقیه از

غزه و سوریه پرتاب شد در پاسخ اسرائیل به بمباران هوایی مکان‌های پرتاب این موشک‌ها دست زد با توجه به

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>) تنش

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>)

های (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>)

جاری (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/regional-reactions-israels-protests>) در جبل المعبد/الحریم الشریف و

«روز قدس» اعلام شده از سوی ایران در آخرین جمعه ماه رمضان که مصادف با امروز است ریسک افزایش تنش زیاد است در این محیط

آمریکا و شرکایش می‌توانند از تأثیر بازدارندگی و توانمندی بالای یو اس اس فلوریدا در جمع‌آوری اطلاعات و اگر لازم باشد از قدرت

آتش اضافی آن سود ببرند

پیام‌دهی و زیردریایی‌ها

بنا به <https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>) گزارش

<https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>)

رسانه (<https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>)

<https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>)

ها (<https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>)

<https://www.nytimes.com/2023/04/08/world/middleeast/us-submarine-middle-east-iran.html>) به نقل از مقامات دفاعی

آمریکا فعالیت‌های پهپادی ایران در خلیج عدن دریای عرب و دریای سرخ باعث شد نیروی دریایی آمریکا و «مرکز عملیات تجارت دریایی

بریتانیا» هشدارهایی درباره احتمال حمله به کشتی‌ها در ۶-۵ آوریل صادر کنند این هشدارها به‌خصوص مربوط به کشتی‌های باربری و

تانکرهای اسرائیلی بود که گویا از آن‌ها خواسته شد تا با ترانسپاندرهای خاموش از آب‌های ایرانی دور شوند از فوریه ۲۰۲۱ سپاه

دست‌کم هفت بار در خلیج عمان و دریای عرب با پهپادهای انتحاری و/یا مین‌های چسبان به شناورهای تجاری مرتبط با اسرائیل حمله کرده

و به کشتی‌ها خسارت زده و در یک مورد خدمه را کشته است

از دفعه قبلی که نیروی دریایی آمریکا اعزام یک زیردریایی به منطقه را اعلام کرده بود مدتی می‌گذرد در ۲۱ دسامبر ۲۰۲۰

یو اس اس جورجیا شناور دیگری از دسته اس اس جی ان [عنوان اختصاری برای زیردریایی‌های اتمی مجهز به موشک هدایت‌شونده]

همراه با دو رزمناو موشک‌انداز از تنگه هرمز (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/submarine-movements-irans-doorstep-military-and-legal-implications>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/submarine-movements-irans-doorstep-military-and-legal-implications>) عبور

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/submarine-movements-irans-doorstep-military-and-legal-implications>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/submarine-movements-irans-doorstep-military-and-legal-implications> کرد (implications <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/submarine-movements-irans-doorstep-military-and-legal-implications>). آن اعزام در جریان دوره‌ای از تنش‌های شدید رخ داد که با دو تحول همراه بود: نزدیک شدن به اولین سالگرد حمله آمریکا که قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه را کشت و ترور محسن فخری‌زاده مقام ارشد هسته‌ای ایران در ماه نوامبر که گفته می‌شد کار اسرائیل بوده است. در آن زمان ناوگروه ضربتی و هواپیماهای نیمه‌تس هم برای پشتیبانی از خروج نیروها از عراق و افغانستان به شمال دریای عرب اعزام شد.

یک اعزام زیردریایی به صورت علنی هم در ۱۹ اکتبر ۲۰۲۲ صورت گرفت که همزمان بود با بازدید ژنرال مایکل کوریلای رئیس ستاد مرکزی فرماندهی آمریکا از یو.اس.اس. وست ویرجینیا زیردریایی مجهز به موشک بالستیک در دریای عرب. این شناورها ابزارهای کلیدی بازدارندگی استراتژیک محسوب می‌شوند و بخشی از سه‌گانه اتمی آمریکا هستند و معمولاً در خاورمیانه گشت نمی‌زنند. آن حرکت به عنوان پیامی به ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه و ایران تعبیر شد (پوتین مدتی قبل به استفاده از سلاح‌های اتمی در اوکراین تهدید کرده بود و ایران به مسکو <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/after-ukraine-russias-potential-military-and-nuclear-compensation-iran> (military-and-nuclear-compensation-iran) <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/after-ukraine-russias-potential-military-and-nuclear-compensation-iran> (analysis/after-ukraine-russias-potential-military-and-nuclear-compensation-iran) <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/after-ukraine-russias-potential-military-and-nuclear-compensation-iran> (compensation-iran) و همین‌طور احتمالاً موشک‌های بالستیک کوتاه‌برد برای استفاده در اوکراین داده بود).

چه‌طور می‌توان اس‌اس‌جی‌ان را علیه ایران به کار برد

چهار اس‌اس‌جی‌ان از نوع تغییرکاربری‌یافته در کلاس اوهایوی نیروی دریایی معمولاً برای اجرای ماموریت‌های فوق‌محرمانه جمع‌آوری اطلاعات تجسسی و انجام حملات متعارف اعزام می‌شوند. این زیردریایی‌ها مسلح به حداکثر ۱۵۴ موشک دقیق‌زن کروژ تاماهاوک (از نوع UGM-109E Block IV) هستند که به صورت عمودی پرتاب می‌شود و حداکثر برد آن‌ها ۱۶۰۰ کیلومتر با کلاهک ۴۵۴ کیلوگرمی است. این مدل از تاماهاوک قادر به پرسه‌زدن در آسمان است و یک اتصال ماهواره‌ای دوطرفه دارد که می‌تواند داده‌های ماموریتی به‌نگام را برای تغییر هدف اصلاح مسیر و ارزیابی خسارت دریافت (و ارسال) کند. این توانایی برای هدف گرفتن سامانه‌های دفاع هوایی و پرتابگرهای سیار موشک بالستیک بسیار مفید است.

برد ۱۶۰۰ کیلومتری به یک اس‌اس‌جی‌ان که در فاصله‌ای ایمن در زیر سطح دریای عرب مستقر باشد امکان می‌دهد تا موشک‌های کروژ را با استفاده از نقاط مختلف ورود به ایران در امتداد مرز ساحلی ۷۸۴ کیلومتری با خلیج عمان و بیشتر مرز زمینی ۱۶۰۰ کیلومتری ایران با پاکستان و افغانستان به عمق خاک ایران مخفیانه شلیک کند. این یعنی تمام سایت‌های نظامی تاسیسات صنعت نظامی و اهداف دیگر رژیم در جنوب و شرق و همین‌طور برخی از سایت‌های هسته‌ای اصلی آن در تیررس قرار دارند. هرچند این مدل تاماهاوک (TLAM-E) توانمندی چندانی برای نفوذ در اهداف زره‌پوش ندارد ولی باز کلاهک قابل برنامه‌ریزی چند-اثری آن میزانی از «سنگرشکنی» را فراهم می‌کند به‌خصوص وقتی چندین موشک پشت سر هم به نقطه‌ای واحد اصابت کند.

با وجود شناوری مثل یو.اس.اس. فلوریدا در صحنه عملیات توانمندی رصد و دفاع موشک کروژ ایران در امتداد مرزهای وسیع و دور دست آن ممکن است به کلی تضعیف شود (برای بحث مفصل درباره دفاع هوایی رژیم به همراه نقشه و نمودار

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) رجوع

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) کنید

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) به

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) دیدبان

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) سیاست

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>)

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) گذاری

<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/dont-look-down-struggle-over-lebanons-airspace>) ۳۶۲۶

۲۰۲۱ بعد از حمله ایران به پایگاه الاسد در عراق گزارش‌های کذب درباره نفوذ موشک‌های کروز آمریکایی از چندین جهت به خاک ایران گویا منجر به سرگشتگی در فرماندهی نظامی ایران شد طوری که یک سامانه دفاع هوایی کوتاه‌برد تور-ام ۱ سپاه یک هوایی مسافری اوکراینی را نزدیک تهران سرنگون کرد

زیردریایی‌های تغییر کاربری‌یافته کلاس اوهایو همین‌طور به یک پناهگاه سی تنی خشک روی عرشه مجهز هستند که به آن‌ها توانایی می‌دهد تیم‌های ویژه کوماندویی خاکی-آبی را در ماموریت‌های مخفی با استفاده از وسایل زیرآبرو یا قایق‌های کوچک اعزام کنند و برگردانند

وقتی ناو هواپیمابر در دسترس نباشد توانمندی‌های اس‌اس‌جی‌ان همراه با جمع‌آوری اطلاعات تجسسی مطمئن و ارتباط امن در سطح فرماندهی رزمی به این زیردریایی‌های توانایی‌هایی شبیه ناو هواپیمابر می‌دهد علاوه بر این اس‌اس‌جی‌ان در مقایسه با ناوگروه هواپیمابر مزیت‌های لجستیک دارد مثلا استقرار سریع‌تر و مخفی‌کردن مکان خود -هرچند همان‌طور که بالاتر گفته شد پنتاگون گاهی اعزام یک زیردریایی را به منطقه معینی اعلام می‌کند تا به اندازه حضور یک ناو هواپیمابر تاثیر بازدارندگی ایجاد کند

در مورد فعلی فلوریدا ظاهرا به این دلیل به خط مقدم خاورمیانه اعزام شد چون ماموریت ناوگروه ضربتی و هواپیمابر جورج اچ دبلیو بوش در شرق مدیترانه که بر روسیه متمرکز بود تعدید شده است هرچند این ناوگروه به‌هرحال می‌تواند از مدیترانه به داخل سوریه قدرت‌نمایی هوایی کند موشک‌های کروز که فلوریدا شلیک می‌کند جایگزین بسیار بهتری علیه اهداف احتمالی هم در ایران و هم در شرق/جنوب سوریه فراهم می‌کند که می‌توان از فاصله ایمن در دریای عرب یا خلیج عمان به آن‌ها حمله کرد شناسایی و مقابله با تاماهاوک‌های کم‌ارتفاع دشوار است به‌خصوص اگر از اس‌اس‌جی‌ان‌های زیر سطح شلیک شده باشند

جالب است که تهران به دنبال توانایی به آب‌اندازی زیردریایی رادارگریز خود است دست‌کم از سال ۲۰۱۹ نیروی دریایی ارتش ایران مشغول توسعه و آزمایش یک سامانه پرتاب محافظ‌های برای پرتاب موشک‌های ضدکشتی نصر از لوله‌های اژدر زیردریایی بوده است این موشک‌ها حالا ظاهرا حدود ۱۰۰ کیلومتر برد دارند زیردریایی‌های ایرانی هنوز فاقد سامانه‌های پرتاب موب یا عمودی برای موشک‌های کروز دوربرد هستند ولی رژیم احتمالا مشغول کار روی این توانمندی است

نتیجه‌گیری

ایران به‌رغم <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/what-beijings-iran-saudi-deal-means-and-what-it-doesnt> مذاکرات <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/what-beijings-iran-saudi-deal-means-and-what-it-doesnt> دوستانه <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/what-beijings-iran-saudi-deal-means-and-what-it-doesnt> با شرکای آمریکا در خلیج فارس کماکان به فشار برای بیرون راندن آمریکا از منطقه و ایجاد خطر آشکار و آماده علیه نیروهای آمریکا در سوریه و جاهای دیگر متعهد است افزون بر این مدتی است مشغول توسعه توانمندی «ضد-هواپیمابر» در قالب موشک‌های بالستیک هدف‌یاب ضدکشتی با برد ادعایی حداکثر ۲۰۰۰ کیلومتر است

در این محیط هر گاه لازم باشد زیردریایی‌های انعطاف‌پذیر رادارگریز مجهز به موشک هدایت‌شونده نیروی دریایی آمریکا جایگزینی عالی برای اعزام هواپیمابر هستند که با حفظ حضور مخفیانه مستمر و یادآوری علنی گاه‌وبیگاه قدرت آتش دریایی آمریکا راهی برای بهبود بازدارندگی علیه تهران و نیروهای نیابتی‌اش فراهم می‌کنند قابل تامل است که هر چهار اس‌اس‌جی‌ان قرار است بین سال‌های ۲۰۲۶ و ۲۰۲۸ بازنشسته شوند در حالی که هیچ جایگزینی برای آن‌ها دیده نمی‌شود ولی تا آن زمان چشم‌انداز ضربه ۱۵۴ تاماهاوک که خسارت عظیمی در داخل ایران وارد می‌کنند می‌تواند پیامی قدرتمند ارسال کند چون آن‌طور که معلوم است رژیم به حملات احتمالی به خاک خود خیلی بیشتر حساس است تا حملات به جایی دور در سوریه

فرزین ندیمی هموندیار انستیتو واشنگتن و متخصص امور امنیتی و دفاعی ایران و منطقه خلیج فارس است

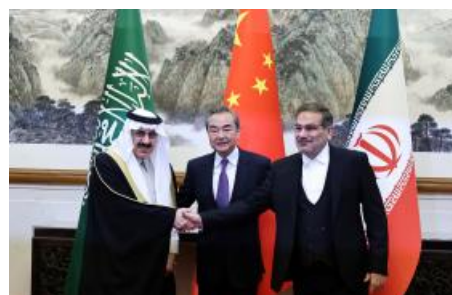
BRIEF ANALYSIS

Iran's Military Drone Program: Security Implications and Policy Responses

۲۳ آوریل ۲۰۲۳

◆
Kenneth McKenzie Jr. ,
Damien Spleeters ,
Valerie Lincy

(/policy-analysis/irans-military-drone-program-security-implications-and-policy-responses)

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

معنی توافق ایران-سعودی برای خاورمیانه چیست؟

۲۳ آوریل ۲۰۲۳

◆
آنا براون

(fa/policy-analysis/mny-twafq-ayran-swedy-bray-khawrmyanh-chyst/)

BRIEF ANALYSIS

The Fighting in Sudan Threatens Peace Efforts with Israel

۲۱ آوریل ۲۰۲۳

◆
Ehud Yaari

(/policy-analysis/fighting-sudan-threatens-peace-efforts-israel)

TOPICS

(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzhy/) خلیج و سیاست حوزه انرژی

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

